

MEERJARIGE BELEIDSVISIE 2030

Conceptteksten maart 2026

GGD Brabant-Zuidoost

Datum	9 maart 2026
Auteur:	Rick de Kort
Functie:	Secretaris
Aantal pagina's:	31
Status:	Concept
Versie:	1

Inhoudsopgave

Toelichting 4

0.001 Inleiding Gezond zijn gunnen we iedereen. Dít wil je weten 5

Voorwoord Anne-Marijn 6

0.002 Publieke gezondheid onder druk in een snelgroeiende regio - waar wordt het spannend 7

0.01 Gezondheidswinst. Daar werken we aan 10

0.1 Iedereen Gezond 11

0.2 Hier is het goed toeven 14

0.3 Een goed begin is het halve werk 16

0.4 Hoofdzaken zijn geen bijzaak 19

0.5 Gouwe ouwe 22

0.6 GGD Brabant-Zuidoost verbindt de regio 25

0.7 GGD Brabant-Zuidoost als crisisorganisatie 27

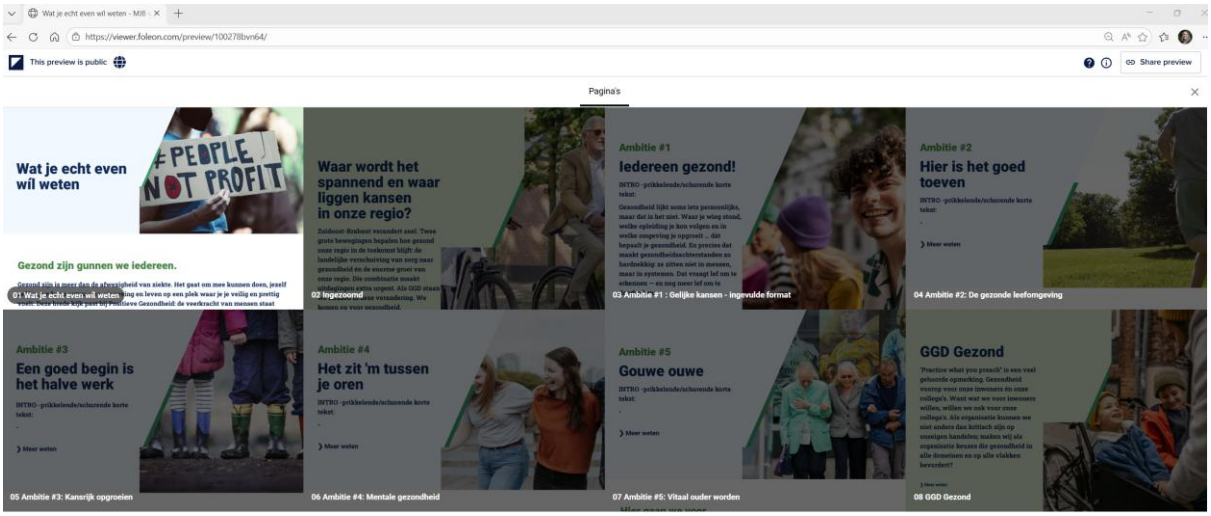
0.8 Zorg (blijven) krijgen wanneer het écht telt 29

0.9 GGD Gezond 31

Toelichting

In dit document staan alle concept teksten voor de nieuwe meerjarige beleidsvisie 2030. Ze komen uiteindelijk in een digitaal magazine.

De eerste opzet hiervan zie je via deze link: https://viewer.foleon.com/preview/100278bvn64/

0.001 Inleiding Gezond zijn gunnen we iedereen. Dít wil je weten

Gezond zijn is meer dan de afwezigheid van ziekte. Het gaat om mee kunnen doen, jezelf redden, anderen ontmoeten, zingeving en leven op een plek waar je je veilig en prettig voelt. Deze brede kijk past bij Positieve Gezondheid: de veerkracht van mensen staat centraal.

Gezondheid is geen vanzelfsprekendheid

Armoede, stress, schulden, taalproblemen of een ongezonde leefomgeving maken gezond leven lastig.
Daardoor hebben niet alle inwoners gelijke kansen. De plek waar je woont, leert, werkt of online bent, heeft grote invloed op je gezondheid. Daarom kijken we niet naar losse maatregelen, maar naar de hele leefomgeving.
Zo versterken acties elkaar.

Gezondheid is geen loterij

Wij werken aan een regio waar iedereen — ongeacht achtergrond of omstandigheden — een eerlijke kans heeft op een gezond leven. We accepteren niet dat je gezondheid afhangt van je wijk, inkomen of herkomst. Gezondheid is een groot goed, en moet ook op die manier behandeld worden.
We bouwen aan een regio waar:

- De gezonde keuze de makkelijke én duurzame keuze is
- Kansen eerlijker verdeeld zijn
- Iedereen gezond kan opgroeien, leven en ouder worden

Een onzekere wereld vraagt om een daadkrachtige GGD

Mensen hebben zorgen over hun gezondheid, veiligheid en toekomst. GGD Brabant-Zuidoost volgt deze ontwikkelingen scherp. We zetten in op preventie, staan klaar in de acute zorg via de ambulancedienst, en zijn als GHOR actief tijdens crises en rampen. We signaleren wat er speelt, bieden betrouwbare informatie en handelen wanneer het moet.

Landelijke koers, regionale en lokale kracht

Deze meerjarige beleidsvisie sluit aan bij landelijke afspraken, zoals het IZA, GALA, AZWA en de landelijke nota gezondheidsbeleid ‘Samen werken aan gezondheid’. Deze koers is ons vertrekpunt. We vertalen deze naar regionale en lokale kracht. Met gemeenten, bedrijven en instellingen werken we samen. En tegelijk vraagt dit ook iets van onze eigen organisatie: een gezonde GGD begint bij gezonde medewerkers.

Voorwoord Anne-Marijn

Dit jaar viert GGD Brabant-Zuidoost haar 100 jarig bestaan. Een eeuw lang hebben wij als publieke gezondheidsdienst onze verantwoordelijkheid genomen om de gezondheid van inwoners te bewaken, te beschermen en te bevorderen. Dat doen we vanuit een overtuiging: gezond zijn gunnen we iedereen. Het is de kern van ons handelen.
Gisteren, vandaag en morgen.

Al een eeuw staan we naast inwoners, gemeenten, partners en organisaties om de publieke gezondheid in onze regio acuut én preventief, fysiek én mentaal te versterken. Daar zijn we trots op. En tegelijkertijd beseffen we dat gezondheid een kostbaar goed is dat blijvend aandacht, zorg en samenwerking vraagt.

De opgaven van nu en de uitdagingen van morgen vragen om meer inzet, meer energie en meer vernieuwing dan ooit. Mentale gezondheid, leefomgeving, infectieziektebestrijding, sociale veiligheid, veerkracht. Het raakt ons allemaal. Juist daarom is onze overtuiging helder: we kunnen dit alleen samen. Wat ingewikkeld lijkt, wordt lichter wanneer we naar elkaar omzien en bereid zijn samen te werken over domeinen, sectoren en belangen heen. Inwoners, gemeenten, bedrijven, instellingen: we zijn meer gelijk dan we verschillen.

De maatschappelijke vraagstukken die op ons afkomen zijn complex en raken meerdere leefgebieden tegelijk.
Dit vereist een wendbaar en krachtig publiek gezondheidsstelsel, gebouwd op duurzame samenwerking met iedereen die invloed heeft op gezondheid. Want gezondheid wordt gevormd daar waar mensen wonen, werken, leren en leven. Niet alleen in de spreekkamer of achter de voordeur.

Onze ambitie is niet in financiële termen uit te drukken. De winst die wij nastreven is gezondheidswinst: meer gezonde levensjaren, meer veerkracht, meer kansen op een gezonde, veilige en inclusieve leefomgeving. Die winst ontstaat door integraal en preventief te handelen, door breed naar gezondheid te kijken en door te investeren in wat onze regio werkelijk vooruithelpt.

Met deze meerjarenvisie leggen we de koers vast voor de komende periode. We bouwen met trots voort op 100 jaar expertise en maatschappelijke betekenis, en zetten stevig in op samenwerking, preventie en het creëren van gezondheidswinst. Zo werken we verder aan de gezondheid van onze regio. **Eeuw(ig) gezond!**

0.002 Publieke gezondheid onder druk in een snelgroeiende regio - waar wordt het spannend

Waar wordt het spannend en waar liggen kansen in onze regio?

Zuidoost-Brabant verandert snel. Twee grote bewegingen bepalen hoe gezond onze regio in de toekomst blijft: de landelijke verschuiving van zorg naar gezondheid én de enorme groei van onze regio. Die combinatie maakt uitdagingen extra urgent. Als GGD staan we midden in deze verandering. We komen op voor gezondheid, leefbaarheid en inclusie — voor iedereen.

Waar wordt het spannend?

De zorg kraakt: toegankelijkheid staat onder druk.

De zorg kan het groeiende aantal vragen steeds minder goed aan. Vergrijzing, personeelstekorten en snelle bevolkingsgroei zorgen ervoor dat inwoners moeilijker op tijd passende hulp krijgen. Vooral kwetsbare groepen raken sneller buiten beeld.

Doen we niets?

Dan groeit de kloof: wie mondig is en de weg kent, vindt hulp. Wie dat niet kan, blijft achter. Dat risico is groot — en onacceptabel.

Druk op zorg en publieke voorzieningen

De groei en diversiteit zetten extra druk op zorg en publieke diensten. Ook op die van de GGD. De vraag naar jeugdgezondheidszorg, vaccinaties, ambulancezorg en preventie stijgt. Tegelijk vragen verschillen in cultuur, taal en achtergrond om ondersteuning die beter aansluit bij verschillende leefwerelden.

Meer inwoners betekent meer verschillen — en dus meer maatwerk.

Dalende vaccinatiegraad: risico's nemen toe

Dalende vaccinatiecijfers, sterke groei en meer internationals vergroten de kans op infectieziektes. Daarom blijft het essentieel om als GGD snel en effectief te kunnen handelen bij uitbraken. Landelijk is afgesproken om toe te werken naar een brede vaccinatievoorziening voor iedereen van 0 tot 100 jaar.

De GGD Brabant-Zuidoost loopt hierin voorop met de ontwikkeling van het Vaccinatie Expertise Centrum (VEC).

De regio verdicht

Meer woningen, minder groen, grotere druk op scholen en voorzieningen en meer verkeer. Dat heeft directe impact op gezondheid, leefkwaliteit en veiligheid.

Sociale cohesie en mentale gezondheid: onder spanning

Mensen hebben verbinding nodig. Het gevoel 'ergens bij te horen' maakt mensen mentaal sterker. Door snelle groei, tijdelijke inwoners en culturele diversiteit staat die sociale samenhang onder druk. Minder verbinding betekent meer risico op eenzaamheid, stress en mentale problemen.

De schaalsprong: groei met grote gevolgen

Onze regio maakt een historische sprong. Door de snelle groei van de hightechsector — met o.a. ASML als motor — kan het aantal inwoners in Brainport tot 2035 met wel 20% stijgen. Dat vraagt niet alleen om meer woningen, scholen en wegen, maar ook om een brede blik op gezondheid.

De bevolking verandert.

We vergrijzen én internationaliseren. Dat heeft direct invloed op hoe mensen wonen, leven en samenleven — en dus op de publieke gezondheid.

Waar liggen kansen?

Van zorg naar gezondheid: eerder helpen werkt

Om de zorg toegankelijk te houden, moet de focus verschuiven. Niet pas ingrijpen als iemand ziek wordt, maar problemen vóór zijn. Het IZA, AZWA en GALA zetten deze beweging kracht bij met:

- Vroegsignalering
- Gezondheidsbevordering
- Een sterkere verbinding tussen sociaal en medisch domein

Lichte ondersteuning waar het kan, intensieve zorg waar het moet. In het AZWA is afgesproken dat elke regio basisvoorzieningen aanbiedt voor o.a. leefstijl, mentale gezondheid en het verkleinen van gezondheidsachterstanden. Een stevige basis, voor iedereen bereikbaar.

Samenwerken voor toegankelijke zorg

Toegankelijke zorg lukt alleen met goede samenwerking. Preventie, eerste lijn, tweede lijn en het sociaal domein komen steeds vaker samen in multidisciplinaire wijkteams. Daar worden risico's sneller gezien en krijgen inwoners sneller de juiste ondersteuning.

Met betrekking tot ambulancezorg wordt het steeds belangrijker om zorgvragen in één keer goed afhandelen, ongeacht waar iemand binnenkomt. Met goede zorgcoördinatie en domein overstijgende samenwerking worden inwoners sneller naar de juiste zorgverlener geleid, en benutten ambulances, huisartsenposten, wijkverpleging, GGZ crisisdiensten en spoedpleinen hun schaarse capaciteit efficiënter.

Gezondheid als vertrekpunt bij (gebieds)ontwikkelingen

Vroeg aan tafel voor beleid en planvorming, dat is waar kansen liggen. Een gezonde leefomgeving vraagt om bewuste keuzes aan de voorkant. Gezondheid willen we als norm meenemen in gebiedsontwikkeling. Door natuur inclusief en klimaatadaptief te bouwen, beschermen én versterken we gezondheid.

Hoe meer zielen hoe meer vreugd; investeren in verbinding

Gezinnen, buren, familie, vrienden, vrijwilligers, mantelzorgers, verenigingen en ontmoetingsplekken vormen de kern van een gezonde samenleving. Mensen vinden steun bij elkaar, komen in contact en hebben het gevoel dat ze ertoe doen. Problemen worden sneller gezien én samen opgelost. Een sterke sociale basis beschermt tegen eenzaamheid en mentale klachten. Verbinding geeft energie — en dat maakt direct gezonder.

Een diverse, internationale bevolking kan de regio sterker, creatiever en veerkrachtiger maken. Verbinding en contact met elkaar. Dát vraagt om investeren in sociale infrastructuur en inclusie.

0.01 Gezondheidswinst. Daar werken we aan

Onze samenleving verandert. Dat zorgt voor nieuwe en soms lastige gezondheidsthema's. We hebben een GGD nodig die stevig staat én durft mee te bewegen. Een GGD die trends ziet aankomen, mensen en partners verbindt en de gezondheid van inwoners voorop stelt en écht vooruithelpt. Gezondheidswinst, daar gaat het ons om.

Hier stropen we de komende 4 jaar onze mouwen voor op

De komende jaren werken we aan een regio waarin gezondheid geen toeval is, maar waarin iedereen gelijke kansen heeft om gezond op te groeien, te leven en ouder te worden — ongeacht waar je woont of welke omstandigheden je meemaakt. Onze vijf ambities vormen daarbij geen losse sporen, maar één samenhangende beweging: van de eerste levensjaren tot vitaal oud(er) worden, en van een gezonde leefomgeving tot mentale veerkracht. Samen geven ze richting aan een brede, integrale aanpak van gezondheid in elke levensfase.
We maken ons hard voor de volgende vijf ambities. Ze geven richting aan ons werk en laten zien waar we het verschil (gaan) maken:

- **Iedereen Gezond –** Voor gelijke kansen op gezondheid
- **Hier is 't goed toeven** – Voor een gezonde fysieke leefomgeving
- **Een goed begin is het halve werk** – Voor een kansrijke start
- **Hoofzaken zijn geen bijzaak** – Voor het bevorderen van mentale gezondheid
- **Gouwe ouwe** – Voor vitaal oud(er) worden

Samen vormen deze ambities de ruggengraat van ons werk. Ze raken elkaar, versterken elkaar en zorgen ervoor dat we breed én doelgericht kunnen handelen. Door te investeren in een gezonde omgeving, leggen we een fundament onder gelijke kansen. Door sterk in te zetten op mentale gezondheid, ondersteunen we zowel jeugd als volwassenen. En door aandacht te hebben voor elke levensfase — van een goede start tot vitaal ouder worden — bouwen we aan een stevige basis waarop onze regio kan floreren.
Met deze opgaven brengen we samenhang in onze aanpak. We versterken onze rol als regionale kennis- en preventiepartner. We bouwen stap voor stap verder aan een regio waarin iedereen gezond kan leven. En voor wie dat niet vanzelf gaat, doen we net dat beetje extra.

0.1 Iedereen Gezond

Iedereen gezond!

Gezondheid lijkt soms iets persoonlijks, maar dat is het niet. Waar je wieg stond, welke opleiding je kon volgen en in welke omgeving je opgroeit … dát bepaalt mede je gezondheid. En precies dat maakt gezondheidsverschillen zo hardnekkig: ze zitten niet in mensen, maar in systemen. Dat vraagt lef om te erkennen — en nog meer lef om te doorbreken.

Hier gaan we voor:

In Brabant Zuidoost maakt het niet uit waar je wieg staat. Iedereen heeft gelijke kansen om gezond te leven. Inwoners vinden de juiste ondersteuning én begrijpen deze. We helpen inwoners om hun gezondheidsvaardigheden te vergroten en hun zelfredzaamheid te versterken. We besteden extra aandacht aan inwoners met een minder goede gezondheid of met een groter risico daarop. We zorgen voor elkaar en gunnen elkaar gezondheid. Ook als dat betekent dat de één meer tijd of zorg krijgt dan de ander. Uiteindelijk profiteren we daar allemaal van.

Zo pakken we dat aan:

- **Ongelijk investeren voor gelijke kansen**

We zetten in op mensen die de grootste gezondheidsproblemen hebben. Daar maken we het meeste verschil.
We gebruiken cijfers én verhalen van inwoners om te zien waar onze inzet het hardst nodig is. Maatwerk is hierbij normaal: sommige mensen krijgen extra steun, terwijl anderen juist minder nodig hebben. Dat vraagt moed, maar zo krijgt iedereen wél een eerlijke kans op gezondheid.
We komen op voor inwoners met complexe problemen en zorgen dat zij niet worden vergeten. Daarnaast willen we mensen meer keuze geven in hoe ze contact met ons hebben: digitaal, inloopmomenten, fysiek of op afspraak.
Zo sluit onze ondersteuning beter aan bij wat iemand nodig heeft en vergroten we hun zelfredzaamheid.

- **Samen met inwoners voor toegankelijke zorg**

Wij werken samen met inwoners. We bouwen een netwerk van inwoners, ervaringsdeskundigen en sleutelfiguren. Hun ervaringen en ideeën helpen ons om ons beleid en onze aanpak beter te laten passen bij wat mensen nodig hebben. We sluiten aan bij de cultuur en de diversiteit van onze regio. Daarbij letten we extra op groepen die we nu nog minder goed bereiken.

Toegankelijke zorg betekent dat iedereen onze informatie en ondersteuning kan vinden, begrijpen en gebruiken. Daarom passen we onze dienstverlening aan op de verschillende mensen in onze regio.

We houden rekening met inwoners die moeite hebben met lezen en schrijven, mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden, en de groeiende groep internationals met een andere taal of cultuur.

Ons uitgangspunt is simpel: we doen het samen met inwoners. Iedereen moet zonder drempels kunnen begrijpen hoe wij helpen.

- **Bijdragen aan een sterke sociale basis**

Een sterke sociale basis helpt om gezondheidsverschillen te verkleinen. Families, buren, sportclubs en vrijwilligersgroepen geven steun aan mensen in hun dagelijkse leven. Als deze netwerken sterk zijn, voelen inwoners zich beter, worden problemen eerder gezien en komt passende hulp sneller op gang. Zo werken we samen aan een regio waar iedereen zich gesteund en gezien voelt.

- **Voor de kwetsbaren een beetje meer - forensische geneeskunde**

Daar waar gezondheid, strafrecht en veiligheid elkaar ontmoeten maken we ons hard voor de inwoners die (op dat moment) kwetsbaar zijn. Onze forensisch artsen treden op als gemeentelijke lijkschouwer. En ze onderzoeken letsel bij slachtoffers van geweld of misbruik, waaronder kinderen en andere kwetsbare personen, en leveren onafhankelijk medisch bewijs dat helpt om hen beter te beschermen en rechtszekerheid te bieden.

Dit doen we:

(voorbeelden van projecten die bijdragen aan onze aanpak-> worden in de loop van de komende jaren verder gevuld)

- Opbouw expertisecentrum – letselcentrum BO
- …

Zo kunnen we elkaar versterken

(actieve uitnodiging om samen te werken – om contact op te nemen etc.)

Goed om te weten

Hardnekkige gezondheidsachterstanden

- Niet iedereen heeft dezelfde kansen om gezond te blijven
- Waar je wordt geboren, opgroeit, woont en werkt heeft grote invloed op je gezondheid

Effect van sociaaleconomische omstandigheden

- Mensen met een laag inkomen of lage opleiding hebben vaker ongezonde leefomstandigheden
- Zij hebben minder toegang tot gezond eten, groen, beweging en een veilige woonplek
- Stress, geldzorgen en moeilijke keuzes maken gezonde leefstijl extra lastig

Verschillen tussen mannen en vrouwen

- Vrouwen leven wel langer, maar minder jaren in goede gezondheid
- Daarom is er landelijk extra aandacht voor vrouwengezondheid

Beperkte gezondheidsvaardigheden vergroten ongelijkheid

- Wie moeite heeft met het begrijpen van informatie, vindt minder snel de juiste hulp
- Deze groep gebruikt ook minder vaak vaccinaties en bevolkingsonderzoeken

Inwoners met complexe problemen

- Sommige inwoners kampen met meerdere problemen tegelijk: psychische kwetsbaarheid, verslaving, schulden of sociale isolatie
- Zij vinden moeilijk passende hulp en raken snel uit beeld
- Het is belangrijk dat deze groep niet onzichtbaar wordt

Voorkomen van het Mattheüseffect

- Gezondheidsinitiatieven bereiken vaak vooral mensen die al gezond zijn
- Kwetsbare groepen profiteren juist minder, waardoor de kloof groter wordt
- Aanbod moet daarom passen bij hun leefwereld en écht aansluiten op wat zij nodig hebben

Samenwerking over domeinen heen

- Gezondheidsachterstanden zijn complex en hebben veel oorzaken
- Oplossingen vragen samenwerking tussen zorg, sociaal domein, ruimtelijke ordening en veiligheid

0.2 Hier is het goed toeven

Stel je een regio voor waar je gezonder wordt door waar je woont.
Klinkt vanzelfsprekend? Is het niet.
Onze groei zet de leefomgeving onder druk maar juist daarin ligt een enorme kans.
We kunnen nu kiezen voor buurten die uitnodigen, beschermen en verbinden.
En dat begint vandaag.

Hier gaan we voor:

Een regio waarin iedereen gezond woont, leeft en opgroeit. Een plek waar gezondheid vanzelfsprekend is én meegroeit met de regio. We willen dat elke buurt uitnodigt om te bewegen, elkaar te ontmoeten en mentaal en fysiek gezond te blijven.
En we zetten extra in op wijken waar de gezondheidsverschillen het grootst zijn. Juist daar maken verbeteringen in de leefomgeving het meeste verschil.

Zo pakken we dat aan:

1. We brengen gezondheid vroeg in beeld bij plannen voor wonen, werken, mobiliteit en klimaat. Zo helpen we gemeenten en partners om gezonde keuzes vanzelfsprekend te maken—en ongezonde keuzes minder aantrekkelijk
2. We verbinden domeinen met elkaar: zorg, sociaal, ruimtelijk, economie en duurzaamheid. Want een gezonde leefomgeving ontstaat alleen als iedereen meedoet
3. We koppelen gezondheid aan grote opgaven zoals klimaatadaptatie, biodiversiteit, energietransitie en actieve mobiliteit. Wat goed is voor de planeet, is vaak ook goed voor onszelf
4. We adviseren, verbinden, inspireren en denken vroegtijdig mee.
   Bijvoorbeeld over:
   - Gezond ontwerp en inrichting:
     Denk aan luchtkwaliteit, geluid, hitte, veiligheid, groen en ruimte om te bewegen
   - Klimaatbestendige buurten:
     Minder hittestress, meer waterberging, schonere lucht — én minder risico op infectieziekten
   - Meer kansen in kwetsbare wijken:
     Extra inzet op groen, veilige infrastructuur, sport- en ontmoetingsplekken, scholen, bibliotheken en voorzieningen
   - Actieve mobiliteit stimuleren:
     Meer fietsen en lopen is beter voor inwoners én voor het klimaat

Dit doen we:

Voorbeelden van projecten die bijdragen aan onze aanpak-> worden in de loop van de komende jaren verder gevuld:

- Groene herinrichting van drukke wijken
- Pilot gezonde gebiedsontwikkeling
- Integrale adviezen bij grote bouw- en mobiliteitsprojecten
- Klimaatadaptatieplannen gekoppeld aan gezondheid
- Verbeterprogramma's in wijken met grote gezondheidsachterstanden

Zo kunnen we elkaar versterken

We staan klaar om samen te werken met gemeenten, woningcorporaties, ontwerpers, zorg- en welzijnspartners, ondernemers en inwoners.

Heb je een vraag, plan, kans of uitdaging? Wil je een project gezonder maken? Of denk je dat er meer uit jullie wijk, dorp of regio te halen valt?

Neem contact met ons op—en laten we samen bouwen aan een gezonde regio.

Goed om te weten

- De regio groeit snel. Daardoor komt de leefomgeving onder druk te staan: meer woningen, meer verkeer, minder groen
- Een gezonde leefomgeving beschermt tegen geluid, luchtvervuiling, hitte en infectieziekten
- Tegelijk nodigt een groene, veilige omgeving uit om te bewegen en elkaar te ontmoeten
- Gezonde buurten verkleinen gezondheidsverschillen, vooral bij kinderen. Veilig buiten spelen en sporten dragen daaraan bij
- Investeren in klimaat, natuur, duurzame mobiliteit en gezondheid versterkt elkaar — wat goed is voor de aarde, is goed voor ons allemaal

0.3 Een goed begin is het halve werk

Stel je een regio voor waar elk kind krijgt wat het nodig heeft — juist als dat voor ieder kind iets anders betekent.
Waar gezinnen worden gezien, gesteund en gehoord.
En waar gezond opgroeien niet afhangt van de plek waar je wieg staat, maar van goede keuzes die we nú samen maken.

Hier gaan we voor:
Een regio waar alle kinderen en jongeren gezond, veilig en veerkrachtig kunnen opgroeien. Vanaf de eerste duizend dagen tot aan jongvolwassenheid moeten zij ruimte krijgen om zich te ontwikkelen, fouten te maken, te ontdekken en hun eigen weg te vinden.
We willen dat elk kind kansen krijgt — en dat ouders worden versterkt in hun ouderschap.

Zo pakken we dat aan:
We werken preventief, domeinoverstijgend en dicht bij kinderen, jongeren en ouders.
Onze aanpak richt zich op thema's die bewezen helpen om kinderen gezond en veilig te laten opgroeien.
Dit zijn de belangrijkste thema's uit de landelijke nota gezondheidsbeleid en de samenhangende preventiestrategie:

- Kansrijke start
- Gezonde leefstijl en middelengebruik
- Taalontwikkeling en meedoen op school
- Schermtijd en mentale gezondheid
- Vaccinaties / RVP
- Seksuele gezondheid
- Gehoorschade en zonbescherming
- Toezicht kinderopvang

We passen deze thema's toe in de omgeving waar kinderen écht leven: thuis, school, opvang, sport, wijk en online.
We houden rekening met regionale ontwikkelingen zoals bevolkingsgroei, internationalisering en kwetsbare doelgroepen.

Ongelijk investeren voor gelijke kansen
We geven gezinnen die het zelf goed redden ruimte en regie.
Gezinnen die (tijdelijk) extra steun nodig hebben, krijgen juist meer tijd, aandacht en begeleiding. Inzichten uit onze data en professionele taxatie helpen ons om dit onderscheid te maken. Zo voorkomen we dat gezondheidsachterstanden groter worden.

Aansluiten bij wijkgerichte samenwerking

We werken steeds meer in multidisciplinaire teams zoals *Hechte Wijkteams.* Samen met partners bouwen we aan sterke netwerken: thuis, in de wijk, op school, in de zorg en in de vrije tijd.

Hierdoor signaleren we problemen eerder en bieden we gezinnen sneller de juiste hulp.

Zo kunnen we elkaar versterken

(actieve uitnodiging om samen te werken – om contact op te nemen etc)

We zoeken actief samenwerking met scholen, kinderopvang, jongerenwerk, wijkteams, zorgprofessionals, gemeenten, sport- en cultuurpartners én ouders zelf.

Iedereen speelt een rol in gezond opgroeien.

Heb je een idee, vraag of uitdaging? Wil je een interventie, wijkplan of aanpak versterken?

Neem contact met ons op

Goed om te weten

De basis voor gezondheid

- Gezonde baby's, kinderen en jongeren vormen een sterke basis voor onze samenleving
- Ouders spelen een belangrijke rol in het dagelijks leven van hun kind
- Zij bepalen vaak onbewust hoeveel hun kind beweegt, ontspant, eet en hoe het met tegenslagen omgaat
- In deze dagelijkse keuzes ontstaat de basis voor gezondheid op de lange termijn
- De eerste duizend dagen (van zwangerschap tot 2 jaar) zijn hierbij extra belangrijk voor een Kansrijke Start

Toenemende gezondheidsrisico's

- Jongeren in onze regio bewegen steeds minder
- Ze slapen slechter en ervaren meer stress
- Ze gebruiken vaker middelen, zoals alcohol, drugs of vapes
- Ze zitten langer achter een scherm
- Het intensieve gebruik van sociale media brengt extra risico's mee

Versterken van ouderschap

- Ouders zijn als eerste verantwoordelijk voor het gezond opgroeien van hun kinderen. Professionals helpen hen daarbij. Een gelijkwaardige samenwerking tussen ouders en professionals is belangrijk om kinderen gezond te laten opgroeien
- Door ouders te versterken, groeien hun vaardigheden en hun vertrouwen in hun rol
- Zij worden zich bewuster van hun invloed op het gedrag, de leefstijl en het welzijn van hun kind
- Zo vergroten we de impact van al onze inspanningen

Gezonde keuzes als vanzelfsprekendheid

- Samen zorgen we voor een omgeving waarin gezonde keuzes normaal zijn
- Kinderen en jongeren krijgen daardoor meer vertrouwen in zichzelf
- Zo kunnen ze met een sterke basis en een positief toekomstbeeld opgroeien

0.4 Hoofdzaken zijn geen bijzaak

We praten meer dan ooit over mentale gezondheid — en tegelijk worstelen steeds meer mensen ermee. Hoog tijd om dat om te keren. De vraag is niet óf we mentale veerkracht nodig hebben, maar hoe we die samen gaan versterken. Stel je een regio voor waar jongeren leren omgaan met stress, waar volwassenen zich gesteund voelen en waar mentale kracht net zo normaal is als fysieke gezondheid. Dát zou nog eens winst zijn.

Hier gaan we voor:

Een regio waarin mensen mentaal sterk in het leven staan. Waar inwoners — en vooral jongeren en jongvolwassenen — beter kunnen omgaan met stress, onzekerheid en tegenslagen.
We willen dat iedereen zich gesteund en verbonden voelt en weet: je staat er niet alleen voor.

Zo pakken we dat aan:

1. **Mentale veerkracht versterken bij alle leeftijden**
   In het bijzonder bij jongeren, jongvolwassenen en ouderen.
   We doen dit met partners zoals scholen, sportverenigingen, jeugdorganisaties, welzijnsinstellingen en ouders.

2. **Leefstijl als basis van mentale gezondheid**
   We stimuleren gezonde routines zoals:
   - Genoeg slaap
   - Voldoende bewegen
   - Rust en herstel
   - Verantwoord schermgebruik
   - Dit zijn bewezen fundamenten voor een stevigere mentale basis

3. **Een regionale aanpak voor suïcidepreventie**
   We werken samen aan vroegtijdig herkennen, doorverwijzen en het voeren van het gesprek. Zo verlagen we risico's en vergroten we de steun voor mensen die het moeilijk hebben.

Dit doen we:

(voorbeelden van projecten die bijdragen aan onze aanpak-> worden in de loop van de komende jaren verder gevuld)

- Regionale aanpak suïcidepreventie

Zo kunnen we elkaar versterken

Mentale gezondheid vraagt om samenwerking.

Of je nu werkt met jongeren, mantelzorgers, ouderen, studenten of inwoners in de wijk: jouw rol telt.

Wil je meedoen, meedenken of een initiatief starten?

Zie je signalen in jouw organisatie of buurt? Neem contact met ons op .

Goed om te weten

Het belang van een sterke mentale gezondheid

- Een sterke mentale gezondheid levert veel op
- Mensen leven vaak langer, herstellen sneller en hebben makkelijker sociale contacten
- Ze functioneren beter op het werk en in het dagelijks leven
- Daarom blijft het versterken van mentale veerkracht een belangrijk thema

Toenemende mentale druk

- De mentale gezondheid van Nederlanders staat steeds meer onder druk
- Vooral jongeren, jongvolwassenen, ouderen en vrouwen zijn extra kwetsbaar
- Jongeren voelen zich vaker somber
- Ze ervaren druk vanuit school, werk en sociale media
- Ze maken zich zorgen over hun toekomst
- Dit kan leiden tot ongezond gedrag, zoals slecht slapen, middelengebruik of veel schermtijd
- Door maatschappelijke onzekerheid, zoals de krappe woningmarkt en hogere kosten, kan deze druk verder toenemen

Steeds meer jongeren hebben het zwaar

- In onze regio zien we dezelfde ontwikkeling
- Bijna de helft van de jongvolwassenen voelt zich eenzaam
- Eenzaamheid vergroot het risico op angstklachten en depressie
- Jongeren ervaren meer spanning door hoge verwachtingen vanuit zichzelf en hun omgeving
- Jongvolwassenen die alleen wonen, moeite hebben met rondkomen of meerdere problemen tegelijk ervaren, geven hun mentale gezondheid vaker een lager cijfer

Suïcidepreventie

- Suïcide is één van de meest ingrijpende gevolgen van mentale problemen
- Vanaf 1 januari 2026 zijn gemeenten verantwoordelijk voor suïcidepreventie binnen de Wet Publieke Gezondheid
- Jongvolwassenen vormen een belangrijke risicogroep
- In deze leeftijdsgroep komen suïcidegedachten het vaakst voor
- Suïcide is zelfs de belangrijkste doodsoorzaak onder jongeren
- Mensen die financieel kwetsbaar zijn, alleen wonen of tot een risicogroep behoren, lopen extra risico
- Eén op de vijf jongeren met suïcidale gedachten weet niet waar ze terechtkunnen
- Een derde zoekt bewust geen hulp
- Dit benadrukt het belang van laagdrempelige en toegankelijke ondersteuning

0.5 Gouwe ouwe

Onze regio vergrijst snel. Ouder worden hoeft geen rem te zijn. Het kan juist de fase zijn waarin mensen vitaal blijven en verbonden blijven. Met een goudmijn aan ervaring zijn ouderen van enorme betekenis.
Maar de dubbele vergrijzing heeft ook een harde kant: de zorgvraag stijgt sterk en gezondheidsproblemen nemen toe.
Wat kunnen we vandaag de dag aanpakken zodat iedereen vitaal oud wordt?

Hier gaan we voor:
Een regio waar mensen vitaal, verbonden en met plezier ouder worden.
Waar inwoners een passende leefomgeving hebben, een sterk sociaal netwerk en volop kansen om mee te doen.
Een plek waar ouderen regie houden over hun dagelijks leven en betekenisvol kunnen bijdragen. Ook in de derde levensfase.
Juist nu de dubbele vergrijzing steeds meer impact krijgt op onze zorg, op onze wijken en op onze samenleving.

Zo pakken we dat aan:
Een regionale visie op vitaal ouder worden.
We ontwikkelen en versterken een regionale visie, gebaseerd op:

- De Nota Lokaal Gezondheidsbeleid
- Het AZWA
- Regionale en lokale vraagstukken

We laten zien welke kansen de derde levensfase biedt en hoe ouderen deze fase langer en beter kunnen doorleven.
Dit doen we samen met ouderen zelf.

Domeinen verbinden
We brengen zorg, welzijn, wonen en leefomgeving bij elkaar.
Alleen met een integrale, domeinoverstijgende aanpak kunnen we ervoor zorgen dat mensen langer gezond, zelfstandig en betekenisvol blijven.
We ondersteunen gemeenten en partners met:

- Actuele cijfers en analyses
- Inzichten uit onderzoek en datamonitors
- Handvatten voor beleid en uitvoering

Zo maken we zichtbaar waar de grootste uitdagingen liggen en waar samenwerking het meest oplevert.

Dit doen we:

(voorbeelden van projecten die bijdragen aan onze aanpak-> worden in de loop van de komende jaren verder gevuld)

- Ketenaanpak Valpreventie
- Dementievriendelijke gemeenten
- Een tegen eenzaamheid

Zo kunnen we elkaar versterken

Iedereen heeft een rol in vitaal ouder worden: gemeenten, zorgprofessionals, vrijwilligers, mantelzorgers, verenigingen, woningcorporaties, ondernemers en inwoners zelf.

Hoe eerder we samenwerken, hoe beter de oplossingen aansluiten bij wat ouderen écht nodig hebben.

Wil je meedenken, samenwerken of een lokale aanpak versterken?

Neem contact met ons op.

Goed om te weten

Toenemende druk door vergrijzing:

- Nederland vergrijst snel
- We worden ouder, maar leven niet altijd langer in goede gezondheid
- Steeds meer ouderen voelen zich eenzaam
- Het aantal mensen met dementie stijgt snel
- Elk jaar komen ruim 112.000 ouderen op de eerste hulp terecht
- De druk op mantelzorg neemt toe
- In 2050 is het aantal ouderen dat mantelzorg nodig heeft meer dan verdubbeld
- Veel mantelzorgers zijn nu al overbelast
- Een gezonde leefstijl en een gezonde leefomgeving kunnen veel gezondheidsproblemen voorkomen
- Daarom zijn preventie en vroege ondersteuning belangrijk

De derde levensfase als kansrijke periode:

- Er zijn ook positieve ontwikkelingen
- Veel mensen blijven na hun pensionering nog jarenlang vitaal en actief
- De derde levensfase biedt kansen voor ontmoeting, betrokkenheid en zingeving
- Ouderen dragen veel bij, bijvoorbeeld als vrijwilliger, mantelzorger of in de zorg voor kleinkinderen
- Deze inzet versterkt de samenleving én geeft ouderen zelf structuur en betekenis
- Vitaal ouder worden begint niet bij 65 jaar
- Tussen het 45e en 70e levensjaar liggen grote kansen om leefstijl te verbeteren, veerkracht te versterken en sociale netwerken op te bouwen

Een nieuwe blik op ouder worden:

- We moeten anders naar ouder worden kijken
- Niet als een probleem, maar als een waardevolle levensfase vol mogelijkheden
- Voorwaarde is dat mensen kunnen leven in een gezonde, verbonden en betekenisvolle omgeving
- Als samenleving moeten we investeren in meedoen, gezondheid en sterke netwerken
- Dat vermindert de druk op formele zorg en benut de kracht van vitale ouderen

Een samenleving die kracht, waarde en wederkerigheid stimuleert:

- Vitaal ouder worden vraagt om een omgeving die uitnodigt tot bewegen, ontmoeten en betekenis geven
- Sterke sociale netwerken zijn daarbij belangrijk
- Preventie en zorg moeten elkaar versterken
- Publieke basisvoorzieningen moeten op orde zijn
- Zo krijgen inwoners meer regie over hun gezondheid en welzijn
- We bouwen aan een samenleving waarin mensen langer gezond, zelfstandig en betrokken kunnen leven
- De derde levensfase wordt dan gezien als een periode van kracht, waarde en wederkerigheid

0.6 GGD Brabant-Zuidoost verbindt de regio

In het AZWA staat het helder: de GGD is de coördinator van de regionale preventie- en kennisinfrastructuur. Die rol past ons goed. Als verlengd lokaal bestuur kennen we alle gemeenten, alle leefwerelden en alle gezondheidsdomeinen. Daardoor kunnen we partijen verbinden: van zorg en sociaal domein tot onderwijs en veiligheid.
We brengen mensen en kennis samen, we verzamelen en duiden data en we helpen om kennis écht te vertalen naar actie. Zo zorgen we dat gezondheid een vaste plek krijgt in beleid én in de dagelijkse praktijk.

Onze rol in de regionale preventie- en kennisinfrastructuur

1. **Coördinator**
   We organiseren de samenwerking in de regio op basis van één gezamenlijke visie. Daardoor sluiten activiteiten beter op elkaar aan en blijven ze duurzaam en effectief.

2. **Adviseur**
   Met onze data, monitors, onderzoeken en brede domeinkennis adviseren we gemeenten en partners bij strategische keuzes.

3. **Verbinder**
   We brengen het sociaal domein, het medische domein, onderwijs, veiligheid en welzijn bij elkaar. Zo blijft preventie op alle plekken aangehaakt.

4. **Monitoring & duiding**
   We verzamelen, analyseren en duiden gezondheidsdata en trends. Daarmee ondersteunen we de regio met inzichten die bewezen werken.

De GGD als kennispartner — lokaal, regionaal, landelijk
Onze kennisrol speelt op drie niveaus:

Lokaal
Gemeenten kunnen rekenen op onze cijfers, duiding en advies. Wij kennen de lokale opgaven en helpen om gezondheid structureel mee te nemen in beleid.

Regionaal
We bundelen kennis in regionale netwerken en leernetwerken, en werken intensief samen met andere GGD'en en academische werkplaatsen. Samen creëren we één stevige kennisbasis voor de regio.

Landelijk

We brengen regionale signalen in bij landelijke organisaties zoals GGD GHOR Nederland, RIVM en ZonMw. Ook maken we landelijke kennis toepasbaar voor gemeenten.

Zo pakken we dat aan met elkaar:

- We geven verdere invulling aan de rol als coördinator van de regionale kennis- en preventieinfrastructuur
- We ontwikkelen een onderzoeks- en kennisagenda, zodat we gericht kennis vergaren en kennislacunes vullen. Dit doen we in samenwerking met de Brabantse GGD'en Hart voor Brabant en West-Brabant
- We werken actief samen in de regio met onze gemeenten, Brabantse GGD'en, academische werkplaatsen, hogescholen en universiteiten, om wetenschap en praktijk te verbinden
- We geven verdere invulling aan de rol als coördinator van de regionale kennis- en preventieinfrastructuur

Voorbeelden

- Monitoring IZA regioplan Eindhoven – de Kempen
- Thematrekker programma 'Gezond opgroeien en leven voor iedereen' regioplan Eindhoven – de Kempen
- …

0.7 GGD Brabant-Zuidoost als crisisorganisatie

De GGD als crisisorganisatie — urgent en onmisbaar

We leven in een tijd waarin crises niet meer “misschien” gebeuren, maar regelmatig. Internationale spanningen, klimaatverandering, digitale verstoringen en nieuwe infectieziekten raken onze regio direct. Overstromingen, cyberaanvallen, uitbraken en maatschappelijke onrust laten zien: gezondheid kan van het ene op het andere moment onder druk staan.

Juist dan moet de GGD paraat staan. Wendbaar, snel en stevig georganiseerd. Zodat we meteen kunnen handelen om de gezondheid van inwoners te beschermen.

De GGD speelt hierin meerdere rollen. Bij infectieziekten pakken wij direct de regie. Vanuit onze GHOR-rol zorgen we voor zorgcontinuïteit en gezondheid bij rampen. Als wij niet klaarstaan, raakt dat de hele regio.

Nú bouwen aan paraatheid

Onze ambitie is helder: een GGD die altijd klaarstaat. Voor elke crisis, groot of klein. Dat vraagt om een organisatie die:

- Snel kan opschalen
- Professioneel en betrouwbaar handelt onder druk
- Gemeenten en partners zekerheid biedt, juist wanneer het spannend wordt

Crisisparaatheid moet in ons DNA zitten. Intern, in dagelijkse routines en besluitvorming. En extern, zodat gemeenten, partners en inwoners begrijpen waarom structurele paraatheid geen keuze is, maar een noodzaak.

Dit moet goed geregeld zijn

1. Een strak georganiseerde interne structuur
   Als een crisis uitbreekt, is er geen tijd voor afstemming of zoeken. We hebben duidelijke processen, heldere verantwoordelijkheden en een organisatie die direct in actie kan komen.
2. Eén scherpe visie op de GGD als crisisorganisatie
   We moeten duidelijk maken wat inwoners, gemeenten en partners van ons mogen verwachten. En hoe wij de publieke gezondheid blijven borgen in tijden van onzekerheid, extreme weersomstandigheden en pandemische dreigingen.
3. Duurzame pandemische paraatheid
   Pandemische dreigingen verdwijnen niet. Daarom sluiten we aan bij het landelijke VIP-programma, waarmee GGD’en hun infectieziektebestrijding en paraatheid versterken. We werken aan de vijf landelijke pijlers, waaronder:

Kwetsbaarheden wegnemen voor pandemische paraatheid:

- Sterkere (boven)regionale monitoring en surveillance
- Versterking van de wetenschappelijke kennisinfrastructuur IZB
- Intensieve bovenregionale samenwerking
- Slim en versneld opleiden

0.8 Zorg (blijven) krijgen wanneer het écht telt

De acute zorg in Brabant Zuidoost staat de komende jaren onder grote druk. Onze regio groeit, het aantal ouderen stijgt snel en meer inwoners hebben complexe zorg- en ondersteuningsvragen. Tegelijkertijd blijven personeelstekorten en versnippering in de keten hardnekkig. Hierdoor stijgt de druk op ambulancezorg. Als er niets verandert, loopt het acute zorgsysteem vast.

Zorgprofessionals merken dit dagelijks: patiënten komen op de verkeerde plek terecht, worden onnodig doorverwezen of krijgen juist pas laat passende hulp. Ook ontbreekt cruciale informatie soms op het moment dat een snelle beslissing nodig is. De toegankelijkheid van acute zorg staat daardoor onder directe spanning.

Zorgcoördinatie — nodig én urgent

In dit krachtenveld is zorgcoördinatie geen luxe, maar een noodzakelijke transformatie om de acute zorg toegankelijk te houden. GGD Brabant-Zuidoost is verantwoordelijk voor de ambulancezorg in regio Brabant-Zuidoost en speelt een belangrijke rol in zorgcoördinatie. Het doel is simpel: zorgvragen in één keer goed afhandelen, ongeacht waar iemand binnenkomt. Dat kan alleen als zorgpartners domeinoverstijgend samenwerken.
Met goede zorgcoördinatie worden inwoners sneller naar de juiste zorgverlener geleid, en benutten niet alleen ambulances maar ook huisartsenposten, wijkverpleging, GGZ crisisdiensten en spoedpleinen hun schaarse capaciteit efficiënter.
In Brabant Zuidoost zetten we stevige stappen, zoals:

- Er komt één herkenbaar digitaal loket waar professionals 24/7 terechtkunnen met complexe vervolgzorgvragen
- Triageprocessen worden versterkt, onder meer door betere afstemming tussen huisartsenspoedposten en meldkamer en door gebruik van technologie zoals beeldbellen
- Voor kwetsbare ouderen en mensen met verward gedrag wordt versneld toegewerkt naar directe, passende vervolgzorg

Van vervoerder naar zorgverlener — ambulancezorg verandert snel

De ambulancezorg verandert in hoog tempo mee. Waar de ambulance vroeger vooral werd gezien als vervoersmiddel naar het ziekenhuis, is het nu een volwaardige zorgverlener in de acute keten.
Door de schaalsprong van de regio in combinatie met vergrijzing, complexere aandoeningen en het feit dat mensen langer thuis wonen, groeit het aantal acute zorgvragen fors. Ambulanceteams behandelen daarom steeds vaker ter plekke. Dankzij datagedreven triage, mobiele diagnostiek en betere samenwerking via zorgcoördinatie kunnen patiënten vaker veilig thuisblijven — en worden ze alleen vervoerd wanneer dat écht nodig is.

Deze ontwikkeling:

- levert passende zorg op de juiste plek
- ontlast de spoedeisende hulp en ziekenhuizen
- én sluit aan bij landelijke ambities om de acute keten toekomstbestendig te maken

De transitie is al begonnen — en het is cruciaal dat we die versnellen.

0.9 GGD Gezond

‘Practice what you preach” is een veel gehoorde opmerking. Gezondheid voorop voor onze inwoners én onze collega’s. Want wat we voor inwoners willen, willen we ook voor onze collega’s. Als organisatie kunnen we niet anders dan kritisch zijn op ons eigen handelen; maken wij als organisatie keuzes die gezondheid in alle domeinen en op alle vlakken bevordert?

Hier gaan we voor:
We willen een organisatie zijn die gezondheidswinst creëert. Voor zowel onze inwoners, onze regio als onze collega’s en door de keuzes die we als organisatie maken. We dragen zorg voor een gezonde leef én werkomgeving én de gezondheid van onze medewerkers. Wij willen een organisatie zijn waar vitaliteit, welzijn en werkplezier vanzelfsprekend zijn. Alleen dan kunnen we ook ons uiterste best doen voor onze inwoners.

Zo pakken we dat aan voor collega's:
Vitaliteitsbeleid opstellen en breed communiceren en uitdragen
Trainingen en worskhops: o.a. over stressmanagement, veerkracht, timemanagement, energiemanagement, duurzame inzetbaarheid (digitale trainingen, taaltrainingen e.d.)
Gezondheids- en beweegprogramma’s: zoals lunch- overlegwandelingen, gezonde voeding op de werkplek, vergoeding sportabonnementen.
Mentale gezondheid en welzijn: apps voor mentale gezondheid, mindfullnes-platforms, gepersonaliseerde coaching
Medewerkersonderzoeken gericht op welzijn, vitaliteit en inzetbaarheid
Slimmere en gezondere werkomgeving: ergonomische hulpmiddelen, slimme software (herhalende taken automatiseren)

VOORBEELDEN
Ambulanceposten, sportabonnement, fiets met korting, wandelvergaderingen, Good Habitz
De Brabantse aanpak ‘Groen, Gezond en Duurzaam’ waarin we werken aan het verkleinen van onze ecologische voetafdruk door o.a. aanpassingen in huisvesting, inkoop, mobiliteit en afvalbeheer.